

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiilor institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Conferențomania. — Situația. — Șosele românești. — Măsurile propuse de Asociația băncilor B. U. R. — Dela „Solidaritatea”: Instrucțiunile Ministerului de justiție referitoare la declararea colectivă a debitorilor agricoli convertibili de drept.

Conferențomania.

Dela încheierea păcii încoace un soi nou de epidemie grasează pe toată înfînderea continentului: epidemia conferențelor. O mare parte dintre oamenii cu rol de conducere în viața publică, în loc să fie lăsați a-și vedea frumusețea de numărăsele lor îndatoriri în funcțiunea sau demnitatea ce li s'a încredințat, sunt puși pe drumuri, să alerge dintr'o țară în alta, dintr'un hotel în celalalt, pierzându-și timpul în discuții și taifasuri, din cari adeseori nu rezultă decât un „comunicat” eufemist pentru presă.

Dela cei mari epidemia s'a întins și asupra celor mai mărunți. Și astfel lumea blajină a satelor și orașelor de provincie aproape nu mai găsește o sfântă Duminecă, în care să aibă tradiționalul răgaz a se bucura din plin de tihna binefăcătoare a troparelor dela slujba vecherniciei. Vin toți chemații și nechemății cu fel de fel de conferințe zăpăcite și necontrolate, să lumineze, vezi Doamne, norodul blagoslovit, care adeseori se întâmplă să fie mai instruit din propriile sale pășanii de cât ceice vor să-l instruească din niște cărți și publicații, pe care uneori nici ei nu le-au înțeles. Înainte cu 30—40 de ani se întorcea dela Universitatea din Cernăuți un proaspăt Doctor în teologie, ales în scurt timp

protopop într'un centru românesc din Banat. Plin de râvnă, tânărul doctor și protopop începuse a predica poporului, cu vreme și fără vreme, până când tatăl său, un preot încărcat de ani și de vaste experiențe duhovnicești, îl sfătui las-o mai domol, fiule, cu predicile, căci mai mult plătește pășania decât căzania...

Improspătarea acestei întâmplări, pe care ne-o povestea adeseori regretatul Dr. Gheorghe Popovici din Lugoj, am dori să nu fie răstălmăcită în sensul prejerativ, că am încerca să depreciez importanța predicilor sau a prelegerilor populare. Toemai fiindcă avem o înaltă, poate prea înaltă prețuire a valorii lor educative, nu ne vom putea împăca niciodată cu exhibițiile celuice urcă amvonul, ca să nu spună nimic din prisosința inimii sale, ci să vânture numai pleava lipsei de simțire și de cugetare personală, dupăcum deasemenea vom detesta pe acei îndrăzneși inconștienți, cari fără nici o pregătire serioasă fără pricepere și fără cunoștința exactă a împrejurărilor și a chestiunilor discutate se apucă să cuvânteze poporului...

S'au văzut în ultimul timp intelectuali căzuți de câte 2—3 ori la examene și studenți universitari din cei mai codași, pornind cu sprijin bănesc din partea oficialităților în așa numite campanii de „culturalizare a satelor”.

Credem că e timpul, să înceteze această aberațiune primejdioasă, după cum va trebui să mai scadă și febra conferențelor internaționale, deoarece — după atâtea desamăgiri postbelice — lumea cu scaun la cap s'a convins aproape în toate părțile, că salvarea Europei din

criza actuală nu poate veni din astfel de consfătuiri fără sfârșit; din vâlmășagul lor de vorbe pompoase nu se vede nici cări răsărind sămânța vreunei fapte mântuitoare. O conferință se convoacă, pentru ca cei ce participă la ea să rostească discursuri, să se invite reciproc la câte un banchet și să decidă, că se amână pentru a relua discușiunile din nou în altă localitate...

Neputința celebrilor reprezentanți ai statelor la astfel de conferințe a ieșit prea mult la iveală de 10—12 ani încoace, ca să mai poată avea popoarele încredere în vreo soluțiune, ce ar fi să sară de sub jobenele lor ca Minerva din capul lui Jupiter.

Cum se va putea lumea tămădui de epidemia conferențomaniei?

Înainte de toate prin încrederea pe care trebuie s'o aibă fiecare popor și fiecare stat în vitalitatea propriului său organism, reamintindu-și de vechea rețetă eficientă: ajută-te însuși și Dumnezeu te va ajuta. Prin credință activă, prin muncă nepregetată, prin virtute cetățenească și prin chiverniseală înțeleaptă mai repede ne vom tămădui și noi de criza cumplită, decât punându-ne toate speranțele în iscusința doctorilor dela Londra sau dela Geneva, ale căror rețete diplomatice s'au dovedit lipsite de orice putere tămăduitoare.

Situația.

Dl Ch. Rist ne-a încheiat în linii generale socotelile, constatarea d-sale este:

Pentru stabilizare ne-au trebuit peste 20 miliarde pentru a acoperi gestiunile fără socoteli ale Statului, și greșelile făcute parte fără voie, parte din interes de către foștii noștri epitropi.

Acuma după 3 $\frac{1}{2}$ ani dela stabilizare, avem nevoie de alte circa 20 miliarde Lei spre a acoperii golurile provenite.

Din cauza bugetelor întocmite după vechiul calapod neținându-se seama.

De catastrofele scăderi de prețuri, cari au atins România mai mult ca pe oricare alt stat

De amestecul direct al Statului în viața și averea cetățenilor, zăpăcind complect lumea, mărirind nesiguranța în ziua de azi și mâne și făcând imposibilă orice activitate și ca urmare a acestor condiții create cu și fără vina noastră.

De slăbirea puterii de plată a contribuabililor și consumatorilor.

A mai contribuit apoi la aceasta și felul păcătos cum s'au pus în aplicare — de către conducătorii de carieră a Ministerelor — frumoasele și precisele legi financiare în legătură cu stabilizarea.

Dl Rist precizează amănunțit toate defectele gospodăriei noastre de stat. După ce am făcut atâta tristă experiență să sperăm că guvernul va avea atâta energie să pună la punct aceste neajunsuri, dându-i oarecare satisfacție.

Cât privește golul se va aranja cumva. În definitiv nici creditorii nu pot sta nepăsători față de noi. D-lor au tot atât interes ca și noi de a ne vedea echilibrați financiar.

*

Pentru asigurarea balanței plăților și pentru stimularea producției două condiții esențiale vieții noastre economice, trebuie relevat următorul pasagiu din raportul dlui Rist:

„Ajutorul cel mai eficient, care ar putea fi dat României ar consista în a-i facilita vânzarea produselor sale, fie extinzând la cantități mai mari clauzele de drept care au fost deja acordate cerealelor ei, fie stabilind în favoarea ei drepturi preferențiale la intrarea în marele State”.

Domnul Rist este încredințatul guvernului francez și totodată delegatul creditorilor noștri externi. D-sa când și-a exprimat aceste păreri, în tot cazul a fost în cunoștință de cauză, că asemenea operațiuni sunt posibile. Căci omul realităților, cu greutatea și situația dlui Rist în nici un caz nu va introduce într'un raport de asemenea gravitate, lucruri bune în teorie și de neînfăptuit.

Factorilor noștri conducători le incumbă datoria de a cerceta toate posibilitățile de înfăptuit.

Avem un Institut Național de Export, felul cum acesta este organizat și cum funcționează nici pe departe nu-l îndreptățește la menirea pentru care a fost înființat. În două rânduri am fost avizat la serviciile lui și am rămas decepționat. Ocazional le votu da publicității.

Singurul competent care poate fi de folos în cauză, este dl Ministru Lugojan. Binecunosător a relațiilor noastre cu creditorii externi, binecunoscut cu dl Rist, este cel mai chemat să afle ce posibilități de export ne poate oferi străinătatea, ca să ne înlesnească plățile externe ce le datorăm.

*

Bursa de 1 $\frac{1}{2}$ an a mers continuu în jos. Declarații neserioase făcute în continuu de suveranii factori politici și financieri ai țării, au provocat dezastru după dezastru. Ba impozit pe averi, pe bani, pe rente, ba neplata cuponului

intern, apoi extern, au adus R-ta Stabilizării la 675 frcs = 100 Dolari. Procentual înseamnă 26% din valoarea nominală. Dela căderea guvernului Iorga și-a revenit la Paris la 1000 frcs = 150 Dolari, adică 40% la care adaugând cuponul din 1/11. până la zi + spese revine la 44%, cursul din București.

Mai mult se operează în rente. Majoritatea operațiunilor sunt făcute de profesioniști, din care cauză fluctuațiile în sus și jos sunt foarte frecvente.

În acțiuni situația e foarte redusă.

București, 16 Iunie 1932

REMIZIER.

Șosele românești.

Căile de comunicație ale unei țări au jucat și în vechime și joacă și astăzi cel mai însemnat rol în viața ei economică. Ar fi cazul să amintim pentru a dovedi afirmațiunile noastre despre acele drumuri hanseatice și levantine cari făceau pe vremuri faima comerțului în Europa centrală și în Orient. E și natural de altfel, ca drumurile să aibă pentru o țară însemnătatea economică ce se degajează din însuși faptul existenței lor. Ele sunt acelea cari nivelează bogățiile și fac legătura între diferitele ținuturi ale unei țări, înlesnind o dezvoltare economică și socială și acolo, unde fără ele acest lucru n'ar fi posibil.

Comunicația între țări și ținuturi s'a făcut până acum pe două căi: pe uscat și pe apă. În ultimul timp calea aeriană capătă de asemenea o importanță tot mai mare în această privință, până azi însă ea nu a reușit să deservească decât traficul de poștă și persoane, ceea ce este un progres însemnat, nu se poate încă considera egal cu însemnătatea celorlalte două sisteme de comunicație, cel puțin din punct de vedere economic.

În privința mijloacelor de comunicație pe uscat vom remarca concurența dintre șosele și calea ferată. La sfârșitul secolului al nouăsprezecelea calea ferată luase un avânt extraordinar, lăsând mult în urmă importanța șoselelor. După războiu însă ea în toate domeniile economice, a intervenit un reviriment și în transporturi. Centrul de greutate al importanței transporturilor s'a deplasat dela calea ferată în spre șosele. Repercursiuni însemnate asupra acestui fapt a avut apariția automobilului. Industria automobilistică a luat un astfel de avânt, încât perfecționările introduse au început în scurtă vreme a face concurență trenului. În asemenea situație, șoselele au revenit ca importanță în economia transporturilor. Evident însă că și fără acest reviriment, șoselele și-au avut partea lor de merit în timpul războiului. Iar în condițiunile tehnice de astăzi, ele vor rămânea mereu cu o importanță economică deosebită.

Automobilismul însă a influențat în rău șoselele. Ele nu erau făcute ca să reziste unor viteze ca celece sunt astăzi în uz și cari se indică

până la 10 km. sec. De aceea, neținându-se cont de aceste noi elemente și neținându-se în mod corespunzător nici în timpul războiului și nici după el, șoselele noastre se găsesc astăzi într-o situație deplorabilă care nu mai poate fi tolerată. De aceea și străduințele ce s'au pus în ultimul timp în vederea îndrumării administrației și întreținerii drumurilor în conformitate cu cerințele actuale.

Importanța mare ce s'a dat acestei chestiuni am putut-o urmări și din desbaterile parlamentare ale legilor cari cuprindeau aceste derivate. Două perioade mai importante se remarcă la noi după războiu în această privință: anul 1929 cu legea dlui fost Ministru Halipa și 1932 cu aceea a dlui Ministru Vălcovici. Deosebiri formale n'am putea spune că găsim în cele două legi, punctul lor de plecare este însă diferit: Dl Halipa conform unei concepții pe atunci la modă a introdus principiul comercializării drumurilor prin transformarea administrației și întreținerii lor într'un corp autonom cu venituri și cheltuieli independente de ale statului. Concepția ar fi fost într'adevăr binevenită dacă nu o spălăceam noi dând-o pe mâna Consiliilor de administrație și directe cu lefuri și jetoane cari au scandalizat bunul simț nu numai aici ci și la celelalte instituțiuni comercializate. Și poate nu acesta ar fi fost păcatul cel mare. El este germinat de faptul că răspunderea situațiilor nu era precis stabilită lucru care de altfel caracterizează democrația rău înțeleasă și că dela 1929 și până acuma, activitatea instituției s'a remareat doar prin contractul „Stevart“ a cărui discuție durează de peste un an și jumătate. În opoziție însă cu aceste neajunsuri vom remarca ideea revoluționară a legii de a desființa prestația în natură. Evident acest lucru ar fi poate ideal: ca fiecare cetățean să-și plătească în bani sarcinile cărăușilor, dar el nu cadrează nici cu posibilitățile economiei noastre și nici cu psihologia țărănească. Faptul părea cu atât mai puțin bine venit, cu cât vecina noastră Bulgaria a putut să repare și să întrețină în ultimul timp prin munca obligatorie a cetățenilor săi o rețea de șosele de cca 8000 km. lungime și să înființeze una complet nouă de cca 2000 km. Numai în 1929, darea de seamă a rezultatului muncii obligatorii se rezumă la 453,7 km. de șosele noi înființate, 173 km. de șosele pietruite și 405 km. de șosele îmbunătățite. În acest scop au fost concentrate la muncă obligatorie cca. 16.320 persoane între 20—40 ani. Munca aceasta obligatorie constă într'o concentrare forțată a bărbaților pentru o durată de maximum 8 luni la vârsta de 20—21 ani și apoi într'o concentrare anulă de maximum 21 zile până la vârsta de 40 ani. Costul concentrării de 8 luni de zile pentru munca obligatorie îl suportă statul și pentru 1929 el s'a ridicat la 160.000.000 leva, sau 175—180 mil. Lei sumă care nu este prea mare pentru întreținerea unei rețele de șosele de 15.400 km. din care 55% e în stare bună, 29% în stare rea, iar restul de 16% într'o situație intermediară. Iată deci că în momentul în care noi voiam să distrugem o tradiție consacrată — deși medievală — Bulgaria ne opune aceste rezultate obținute prin ea și cari evident nu sunt

de disprețuit. Încercarea de a desființa prestația denotă deci și de astădată că nu se ține în seamă atunci când se legiferează, trecutul și experiența acestei țări.

Di Ministru Vălcovici a modificat legea Dlu Halipa, aducând administrația și întreținerea drumurilor în rostul lor normal, legându-le adevărat ierarhie de ministerul lucrărilor publice și al comunicațiilor. În afară de aceasta, Dsa a simplificat categoriile de șosele (în vechea lege erau 4 categorii: șosele naționale, județene, vicinale și comunale, în legea actuală șoselele vicinale nu mai sunt prevăzute) și procedura administrativă, lăsând toată răspunderea activității factorilor direcți, adevărații funcționarilor și nu împrăștiind-o până la anulare printre comitete și consilii. Căci nu trebuie să uităm că și șoselele ca și orice factor natural de dezvoltare în conformitate cu o anumită ambianță și structură, posedă felul lor de a fi întreținute care variază de la țară la țară. Cunoașterea celor mai bune materiale de întrebuințat pentru consolidarea rețelei șoselelor, este o condițiune determinată și necesară pentru ca banii să se cheltuiască cu folos. Iar pentru cunoașterea acestor elemente, este nevoie de a fi la curent nu numai cu metodele moderne de întreținere, ci este necesar să se cunoască acele procedee specifice care sunt adecuate temperaturilor, umidității și tuturor factorilor naturali sau artificiali care formează particularitatea țării noastre. Aici stă chiar marea greșală a contractului suedez anume, de a nu fi respectat individualitatea șoselelor noastre ci a importat o metodă de reparație și întreținere a lor, neprielnică împrejurărilor dela noi. Iată deci unde stă dezavantajul în plus al autonomizării unei instituțiuni de cea mai pură esență economică și de o covârșitoare importanță pentru progresul țării: autonomizarea alege procedee moderne în construcția și întreținerea șoselelor, dar nu se întreabă dacă ele se potrivesc la noi, pe câtă vreme administrația rutinată se găsește la ea acasă din toate punctele de vedere, prin practica pe care a acumulat-o într-o viață de bogate experiențe.

În aceste elemente stă meritul legii dlui Vălcovici, cari sunt cu atât mai importante cu cât n'a introdus nici prestația în mod categoric, dar nici n'a șters-o, ci a lăsat-o în ființă pentru cetățenii cu venituri mai mici ca pe această cale să le ușureze sarcinile către stat, prestându-le nu în bani ci în muncă directă. În această măsură nu există nici un medievalism, pentrucă în definitiv și prestația în bani nu constituie decât tot o echivalență a unei munci efectuate.

Cu aceste importante modificări înțelegem de ce desbaterea noii legi a pricinuit atâta risipă de discuție și dicțiuni. Era la mijloc nevoia unei concilierii între tendințele cari nu văd decât modern, fără să disece lucrurile în elementele lor componente și între acelea cari își dau seama de realitate printr'un studiu temeinic al formelor noastre de viață națională și economică.

Dar oricât s'a căutat a se împăca tendințele într'o linie de conduită mediană, legea cea nouă a drumurilor a scăpat din vedere partea care privește ansamblul economiei românești.

Ea s'a mulțumit doar să definească prezentul și existentul, dând prea puțin atenție viitorului. În speță, pentruca să spunem lucrurile pe nume vom aminti că precum în materie de căi ferate am făcut foarte puțin — dar în această direcție totuși s'a lucrat ceva — în materie de șosele nu ne-am remarcat de loc după războiu. Legea drumurilor consacără această parte statică a problemei, fără să se ocupe de dinamicitatea întregului ansamblu al rețelei noastre de șosele. Pentruca să precizăm lucrurile vom menționa că rețeaua noastră de șosele deși de o întindere mai mare relativ cât și absolut față de a țărilor vecine (posedăm o rețea de șosele de 106.000 km. lungime, ceea ce revine la 5.9 km. pe mla de locuitori, sau 0,36 km. șosea pe km. patrat, Jugoslavia posedă o rețea de 42.000 km. lungime, sau 3 km. șosea pe mla de locuitori și 0,17 km. pe km. patrat de suprafață a țării; în fine Bulgaria are o lungime de șosele de 15.400 km. sau 2,8 km. pe mla de locuitori, revenind la 0,14 km. șosea pe km. patrat din suprafața țării) este toată într'o stare proastă și are nevoie de o coordonare într'un ansamblu unic pentru a desființa diferitele sale puncte de orientare centrifugă rămase încă în ființă dela vechile organizații sub cari au stat provinciile românești până la unire. Astfel să nu pretindem un program de lucrări cari ar fi pus tezaurul în cheltueli imposibil de făcut astăzi cu înființarea de noi șosele naționale sau cu dirijarea acestora înlauntrul provinciilor în înfățișarea pe care o cere problema economiei naționale, ar fi fost totuși necesară o racordare a sistemului într'un ansamblu organic și centripet care să grăveze în jurul factorilor noștri economici. Am amintit cu această ocazie racordarea interprovincială a șoselelor, problemă care se pune dealtfel și pentru calea ferată și nici acolo nu s'a rezolvat și mai cu seamă executarea accesului la rețeaua de șosele pentru regiunile cari din anumite interese au fost lăsate în uitare de vechii stăpânitori. Așa că în această privință am fi voit să vedem atașată la legea cea nouă o mică schiță-program pentru viitor prin care să se fi precizat cari capete de șosele urmează a se prelungii fie chiar în cel mai îndepărtat viitor pentru a chema la viață normală și de egal nivel social, economic și cultural toate regiunile periferice ale țării românești. Căci să nu se uite că poate să existe țară cu școale și fără șosele, dar nu poate să existe țară cu șosele și fără școale. Aceasta-i o maximă suficient de înțeleaptă pentruca să ne arate că sistemul de șosele al unei țări are o importanță care nu se rezumă numai la partea economică ci pătrunde adânc în întreg ansamblul de probleme culturale, economice și sociale al țării respective.

Ambele legiuri ale drumurilor se prezintă apoi cu o lacună față de organizația de astăzi a statului nostru care și-a asumat prea multe roluri față de posibilitățile sale, (vezi declarațiile dlui f. Ministru Iorga.) Potrivit era și eficace în rezultate credem noi, dacă statul își rezerva numai controlul în aceste mari lucrări de investiție dând mijloacele și executarea pe seamă județelor și comunelor. În felul acesta statul se găsea

permanent în postura în care se complăce: de a dispune și de a cere. Cu această metodă și la adăpostul unui plan de lucru bine chibzuit, plan de lucru care intra în atribuțiunile nou înființatului „Consiliu superior economic”, credem noi că se puteau scosta cele mai bune rezultate. Tot cu această metodă am fi degrețat tezaurul public de niște lucrări pe cari în obiceiul nostru de astăzi, el nu le poate satisface.

Ing. GH. BRĂNDUȘ.

Măsurile propuse

de Asociația „Băncilor Unite din România” (Băncile mijlocii și mici din Provincie și din Capitală), pentru asanarea băncilor și reînvierea creditului.

Asociația „Băncilor Unite din România” a convocat pe ziua de 28 Iunie 1932 o adunare generală, la care a invitat și organizația noastră.

Cu ocazia acestei adunări generale se vor propune o serie de măsuri, cari ne-au fost comunicate printr-o broșură tipărită, trimisă pe adresa noastră.

Aceste măsuri sunt făcute cu scopul de a prezenta soluții concrete pentru asanarea institutelor de credit și pentru reînvierea creditului însuși.

Unele din ele sunt aproape identice cu hotărârile luate în adunarea generală extraordinară a „Solidarității”, ținută în 8 Maiu a. e., la Cluj.

Măsurile, pe cari le propune asociația B. U. R. se grupează în 4 capitole:

I. Preluarea de către Stat a riscurilor întregului portofoliu reescontat de Institutul de emisiune;

Concursul depunătorilor pentru susținerea acțiunii de asanare a băncilor;

Acțiunea proprie a băncilor pentru refacerea lor și

Legisuri și măsuri administrative pentru asigurarea și renașterea creditului.

I. Preluarea de către Stat a riscurilor întregului portofoliu reescontat băncilor de Institutul de emisiune.

În ceea ce privește această primă soluție, pe care e preconizată asociația B. U. R., — după părerea exprimată în cifre a aceleiași asociații — Statul ar avea de preluat un portofoliu (nu numai agricol, ci și comercial), care n'ar întrece suma de Lei 3 Miliarde.

Această sumă ar urma să o amortizeze Statul cu dobânzile, ce au să le plătească băncile Băncii Naționale a României la Reescont și cu impozitele, ce au de plătit aceleași bănci către Stat.

Anume, dobânzile către B. N. R., în loc de a se înregistra la „beneficii”, și Statul, în loc de a trece la „veniturile” sale impozitele, pe cari le încasează de la bănci, se propune a se capitaliza într'un cont creditor ținut de B. N. R.,

neputător de dobânzi, care să se crediteze treptat cu dobânzile și impozitele și să se debiteze cu pierderile rezultate din lichidarea portofoliului reescontat al băncilor.

Amortismentul preconizat sub această formă se crede, că s'ar putea lichida în decurs de 5 ani.

Tot în legătură cu acest capital asociația B. U. R., propune un impozit, ce ar trebui să-l perceapă Statul asupra numerarului ascuns în țară, sau refugiat în străinătate.

Dacă această soluție nu ar fi acceptată, B. N. R., și Statul vor pierde cel puțin 3 Miliarde din neincassarea dobânzilor și a impozitelor în cei 5 ani, cât vor dura lichidările.

Pentru B. N. R., ar constitui — după părerea asociației B. U. R., — un mare avantaj: faptul, că nu ar mai participa la riscul de lichidare al creanțelor rămase în portofoliul băncilor.

II. Concursul depunătorilor pentru susținerea acțiunii de asanare a băncilor.

Băncile, pentru a putea fi asanate, au în med absolut nevoie de cel mai real concurs al principalilor lor creditori, cari sunt deponenții.

Acest concurs se cere de următoarele baze:

a) Băncile vor restitui în numerar și în decurs de 3 până la 5 ani, fără dobândă, 1/5 până la 1/3 din cuantumul depunerilor;

b) Pentru restul de 4/5 resp. 2/3 din acest cuantumul deponenții să semneze acțiuni de prioritate, garantate cu tot avutul instituțiilor de credit;

c) Dacă deponenții semnează acțiunile de prioritate în proporția amintită mai sus, li se oferă alegerea din rândurile lor a jumătate din numărul membrilor în Consiliul de administrație al băncilor.

III. Acțiunea proprie a băncilor pentru refacerea lor.

Acțiunea proprie a băncilor pentru refacere se bazează în primul rând pe prezumția, că Statul va prelua, conform propunerii de la punct. I., riscul întregului portofoliu agricol și comercial, reescontat la Banca Națională a României.

Această acțiune ar avea ca prim obiect facerea unui inventar sincer și curajos, care, dacă va da la bilanț un escedent activ rămas sănătos de cel puțin 20% asupra capitalului vărsat, instituțiunea respectivă va avea tot dreptul să încerce și să nădărduiască într'o refacere.

Dacă după facerea acestui inventar nu ar rezulta escedentul de minimum 20% asupra capitalului societății, banca va trebui negreșit să ceară lichidarea judiciară.

În vederea inventarului, asociația B. U. R., a preconizat și un model de tablou, care să se facă din partea tuturor băncilor cu ocazia luării inventarului din chestiune.

În acest tablou sunt înșirate mai multe poziții după cum urmează:

La activ:

Numerar și disponibil lichid;
Efecte publice, acțiuni și participațiuni;

Portofoliu reescontat la B. N. R.;
Portofoliu în casă și debitori în cont-curent etc.;
Imobile și valori immobilizate;
Totalul activului.

La pasiv :

Capital și rezerve;
Angajamente pr. reescont B. N. R.;
Depozite și creditori cont-curent etc.;
Totalul pasivului.

După facerea inventarului și constatarea adevăratului escedent capitalul social se va reduce la nivelul acestuia.

Tot în programul acțiunii proprii a băncilor ar intra și fuziunea băncilor asanabile (cu un escedent de peste 20% după facerea inventarului real), precum și diversele combinațiuni financiare amintite în legătură cu preluarea din partea Statului a riscului portofoliului agricol și comercial reescontat la Banca Națională a României.

Deasemenea în acelaș program trebuie luat în considerare și contactul, pe care urmează să-l ia băncile cu deponenții în scopul de a-i determina să semneze, în proporția de 2/3 sau 4/5 din totalul sumelor depuse de ei, acțiuni de prioritate.

Bine înțeles, că pe lângă creditori, cari vor consimți să facă această operațiune, vor fi și deponenți recalitrânți, cari vor refuza net orice fel de concurs de această natură.

Față de această din urmă categorie (deponenții recalitrânți.) Asociația B. U. R., face băncilor propunerea curioasă să replătească banii — dacă vor putea — dar să le închidă ușa pentru totdeauna.

IV. Legi și măsuri judiciare și administrative pentru asigurarea capitalurilor și pentru renașterea creditului.

La acest capitol se cere înlocuirea următoarelor legi :

Legea pentru asanarea datorțiilor agricole;
Legea cametei;
Legea liberei circulațiuni a bunurilor;
Legea concordatului preventiv;
Legile executărilor silite și accelerării judecăților;

menținerea :

Legii lichidărilor judiciare a datorțiilor comerciale,
precum și

aducerea următoarelor legi noi :

Modificarea legii impozitelor, pentru reducerea acestora în scopul unei mai juste repartitii și a unei încasări mai corecte;

Legea de asanare a instituțiilor de credit, în spiritul celor cuprinse în propunerile asociației B. U. R.;

Legea reglementării comerțului bancar și
O nouă lege a cambiei, iar în legătură cu aceasta din urmă

Modificarea legilor de procedură, pentru a se evita șicanele din partea debitorilor de rea credință.

Rugăm băncile noastre să trimită pe adresa Solidarității Sibiu până cel mai târziu 26 crt., eventualele observări la aceste propuneri ale Asociației B. U. R., pentru a putea fi comunicate în ședința adunării dela București din 28 crt.

O.

Dela „Solidaritatea“.

Instrucțiunile Ministerului de Justiție referitoare la declararea colectivă a debitorilor agricoli convertibili de drept.

In urma intervenției delegațiunii noastre compusă din dnii Dr. A. Vlad, Dr. V. Bontescu, și I. Comșa — dl Ministru de justiție a trimis o circulară către toate judecătoriile din Țară, comunicând că se pot înainta și declarațiuni colective prin un tablou unde sunt cuprinși toți debitorii din circumscripția aceleiaș judecătorii.

Mai jos reproducem în întregime această circulară. Sfatul nostru este ca băncile cari au avut posibilitatea să facă declarațiuni individuale și sunt pe terminate cu aceste lucrări, să înainteze declarațiunile individuale. — Iar acele bănci cari nu pot termina declarațiunile individuale vor prezenta declarații colective așa cum se cere prin circularul Ministerului de justiție. În p. 8 și 9 din circular veți înscrie toate rezervele menționate pe formularul tip publicat în „Revista Economică“ Nr. 20 din 14 Mai 1932.

Circulara Ministerului mai prevede că, creditorii au să facă și formularele de citațiuni. Noi n'avem asemenea obligațiuni legale și nu este timp material pentru a le executa până la 19 Iulie a. c. În consecință Vă sfătuim deocamdată să lucrați intensiv la declarațiunile creanțelor. După terminarea acestor declarațiuni veți putea face și citațiunile în privința cărora avem să dăm noi lămuriri.

Iată circulara :

Art. 5 din legea de asanare a datorțiilor agricole prevede un termen de 3 luni începând dela data de 19 Aprilie 1932, înăuntrul căruta creditorii debitorilor intrând în dispozițiunile art. 3 din aceeași lege vor face declarațiunile arătate prin susmenționatul text : iar art. 5 din regulamentul de aplicațiune al legii, dezvoltând dispozițiunile ei, indică formalitățile și actele necesare.

Cum, de cele mai multeori, cei obligați a face asemenea declarațiuni sunt creditorii acelororași debitori — fapt necunoscut până la judecarea pricinilor de converstune — efectuarea

imediată și parțială a acestor operațiuni ar provoca cheltuieli inutile și ar necesita timp care ar depăși limitele termenului acordat de lege; pe lângă împrejurarea că ar aglomera inutil lucrările instanțelor judecătorești.

În vederea evitării acestor neajunsuri și ținând seamă și de dispozițiunile art. 73 din regulamentul legii asanării datorităților agricole, am întocmit următoarele instrucțiuni, pe care vi le comunicăm spre conformare:

1. Creditorii având mai mulți debitori în cuprinsul aceleiași comune, vor face declarațiuni colective pentru toți acești debitori.

Ei vor întocmi în acest scop tablouri alfabete, pe comune în care vor arăta: 1. numele, pronumele și ocupațiunea debitorului principal; 2. numele codebitorilor, garanților și giranților etc., se va indica pe cât va fi cu putință, numele satului sau cătunului unde locuiesc cei dela No. 1 și 2; 3. capitalul datorat; 4. dobânzile; 5. accesoriile; 6. scadența (ziua, luna și anul); 7. natura creanței (cambie, act de gaș, ipotecă, etc.) iar dacă creanța a fost înscrisă în cartea funduară, se va arăta comuna unde este situat imobilul grevat, numărul cărții funduare; 8. observațiuni cu privire la îndeplinirea de către debitori a dispozițiunilor legii, și 9. o rubrică de observațiuni pentru instanța de conversiune.

În stânga, sus, se va arăta numele și domiciliul creditorului; în colțul celălalt instanța competentă; iar în titlu comuna.

Se va atașa pe lângă aceste tablouri citațiunile necesare cari se vor completa lăsându-se loc numai pentru ziua și luna termenului de înfățișare.

Ele se vor întocmi astfel:

ROMÂNIA

Judecătoria Rurală Mixtă
(numele) Județul
(numele) Nr. /1932.

El (numele și pronumele), domiciliat în comuna (numele) județul (numele) este chemat a se prezenta înaintea acestei instanțe în ziua de 1932 orele 9^{1/2} pentru a răspunde în calitate de debitor, în procesul de conversiune intentat de (numele și domiciliul creditorului).

Judecător,

Dosar No. /1932.

2. Primind aceste tablouri, Dv. le veți repartiza pe comune formând dosare speciale pentru fiecare comună în parte, în care veți strânge

toate tablourile privind locuitorii din comuna respectivă.

După expirarea termenului de introducere a declarațiunilor veți fixa termen, chemând pentru aceiași zi pe toți debitorii dintr'o comună sau numai parte din ei, în ordine alfabetică, dacă vor fi în număr prea mare.

3. La termenul fixat comparând tablourile și cu ajutorul părților litigante, veți putea identifica pe debitor având mai mulți creditori și fixa astfel quantumul total al pasivului lor.

4. Cu această ocaziune părțile vor prezenta titlurile ce posedă în copie sau original și vor face apărările lor.

5. Se vor consemna toate aceste într'un proces verbal pentru fiecare debitor, formându-i-se dosar, la care se vor atașa și actele depuse.

Acest dosar va purta pe lângă numărul său, indicarea numărului de dosar format comunei respective și al filelor tablourilor pe care figurează debitorii.

6. Termenele ulterioare ce ar comporta vreo priceală se vor da în cunoștință părților prezente.

7. Hotărârea de conversiune se va da pe formulare întocmite în acest scop.

Dă rog să dispuneți a se face acestei circuli o largă publicitate, pentru ca cei interesați să poată lua cunoștință de ea.

Aviz pentru băncile noastre.

Rugăm cu toată stăruința băncile noastre să binevoiască a asemna imediat suma de Lei 100, costul volumului I. al lucrării dlui Dr. Victor Bontescu, la suc. băncii „Ardeleana“ Deva, pentru contul d-sale.

Este o datorie elementară, care trebuie îndeplinită negreșit și pentru respectul față de cea mai frumoasă lucrare de interpretare a legii de conversiune, dar și ca un semn de atenție față de luptătorul neobosit, care și-a pus, fără șovăire, întreaga energie în cumpană pentru a apăra cu succes justele și totuși așa de des încălcatele interese ale băncilor noastre.

Stăruim încă odată, cu toată insistența, pentru trimiterea imediată a costului lucrării din chestiune pe adresa de mai sus și sperăm, că nu va fi nevoie să mai revenim.

Biroul „SOLIDARITĂȚII“.

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de economii „Armonia“, soc. pe acții, Cincul se invită în sensul §§-lor 14—27 din statute la

adunarea generală extraordinară, care se va ține în Cincul la 10 Iulie 1932, la 10 ore a. m., în localul institutului cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul Consiliului de administrație în legătură cu situația institutului creată prin legea asanării datoriilor agricole;
3. Propunerea Consiliului de administrație, pentru a se da Consiliului autorizația de a cere lichidarea judiciară dacă necesitatea ar impune această măsură;
4. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 27.

Domnii acționari, cari voesc a participa la aceasta adunare generală extraordinară, sunt rugați a-și depune la cassa societății, sau la „Furnca“ cassă de economii în Făgăraș, acțiunile și procurile, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală.

Dacă adunarea nu va întruni numărul de acționari cerut de § 26 din statute, adunarea se va ține cu 10 zile mai târziu — adică în 20 Iulie 1932 — la același oră și cu același program, fără considerare la numărul acționarilor întruniți și la acțiunile depuse.

Cincul, la 12 Iunie 1932.

Consiliul de administrație

„CASSA DE PĂSTRARE“, s. p. a., Șineca-nouă.

Convocare.

Domnii acționari ai „Cassei de păstrare“ s. p. a. în Șineca-nouă sunt invitați la

adunarea generală extraordinară, care să va ține în Șineca-nouă la 10 Iulie 1932, ora 14 în localul institutului.

OBIECTE:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale extraordinare;
2. Raportul Consiliului de administrație asupra situației create institutului prin legea conversiunii și hotărâre referitor la cererea de lichidare judiciară;
3. Eventuale propuneri.

Șineca-nouă, la 19 Iunie 1932.

Direcțiunea.

Convocator.

În baza art. din statute, d-nii acționari ai Societății „Banca Agricolă“, s. a., Avrîg jud. Sibiu, sunt convocați în

adunarea generală extraordinară, care se va ține în localul propriu din comuna Avrîg, în ziua de 21 Iunie 1931, la orele 2 p. m.

ORDINE DE ZI:

1. Expunerea situației creată Băncilor prin legea conversiunii;
2. Hotărâre asupra măsurilor ce urmează a se lua cu privire la funcționarea în viitor a Institutului;
3. Propuneri diverse.

„Șinecana“

Institut de credit și economii, societate pe acții în Șineca-veche.

Convocare.

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Șinecana“, societate pe acții în Șineca-veche se invită prin prezenta la

adunarea generală extraordinară, care se va ține Duminecă, în 26 Iunie 1932, ora 2 p. m., în localul institutului cu:

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul Consiliului de administrație asupra situațiunei create institutului prin legea pentru asanarea datoriilor agricole și deciziune în privința lichidării judiciale a institutului.

Domnii acționari cari doresc a lua parte la adunare, sunt obligați a-și depune acțiunile la cassa institutului înainte de deschiderea adunării.

Șineca-veche, la 16 Iunie 1932.

Consiliul de administrație.

„BANCA AGRARA“, Societate Anonimă, Cluj.

Aviz.

„Banca Agrară“ s. a., Cluj și sucursalele ei din Beiuș, Lipova, Lugoj, Timișoara, agenția Orșova comuncă deponenților săi, că în urma situației create prin Legea pentru asanarea datoriilor agricole și în conformitate cu hotărârea Consiliului său de administrație, va bonifica după depuneri o dobândă de 4% pentru timpul dela 1 Ianuarie a. e., până la 31 Martie a. e., iar dela 1 Aprilie a. e., până la alte dispozițiuni, nu va calcula dobânzi.

Consiliul de administrație.